

ÅRSRAPPORT 2022

INDHOLD

Forord	3
Årets gang.....	4
Samarbejde på tværs.....	6
Projekter.....	10
Samling.....	11
Haverne.....	12
Besøgstal 2022.....	13
Om museet.....	14

FORORD

Kære læser

2022 har været et rigtig godt år for Ballerup Museum. Vi er for alvor kommet i gang igen efter coronanedlukninger, og det har for første gang i to år været muligt at gennemføre alle årets aktiviteter.

Vi er så glade for at de besøgende er vendt tilbage - både i hverdagen og til vores forskellige arrangementer, som er en stor del af vores formidling. Derudover formidler vi også historien gennem vores faste udstillinger, skiftende udstillinger, artikler med lokalhistorisk indhold og ikke mindst i de mange samarbejder med andre partnere.

Vi har i 2022 også taget hul på flere nye og spændende projekter, og Lindbjerggård er blevet klar til istandsættelse efter problemer med fugt.

Museumsleder

Mette Jensen

Ballerup Museum er et kulturhistorisk museum, der beskæftiger sig med Ballerup Kommunes historie. Udstillingerne fortæller historien i Ballerup Kommune ud fra forskellige vinkler.

Museet er en del af den levende landsby Pederstrup. Pederstrupgård, Lindbjerggård, Lynsmedens Hus og Skomagerhuset danner rammerne om stedet sammen med to historiske haver og grønne arealer.

ÅRETS GANG

Året har traditionen tro budt på diverse sæsonaktiviteter. For første gang siden 2019 kunne vi holde fastelavnsfest med tøndeslagning og fastelavnsværksted.

I måneden op mod påske satte vi spot på æg og historiske påsketraditioner. I udstillingen Æg, der indgik i skole- og legetøjsudstillingen, kunne man opleve anskuelsestavler, udstoppede fugle og præparater i sprit med og om æglæggende dyr.

I udstillingen indgik også to levende afrikanske kæmpe snegle. Sneglene er nu blevet et permanent levende element i udstillingen.

I påske- og efterårsferien samt på en søndag op mod jul inviterede aktivitetsgruppen til kreativt værksted.

Som en måske ny tradition blev der holdt "Store æbledag" i oktober, hvor der blev presset most af æbler fra museumshaven og fra de besøgendes egne haver, bagt æbleskiver på brændekomfur, lavet gammel dags æblekager og gået havevandring med fokus på æbletræerne i prydhaven.

I december afholdt vi et større julearrangement, Jul i Landsbyen, vi inviterede til julesysler, vi fik spredt julestemning i museets udstillinger og butikker, og teatergruppen KLIMA fremviste deres juleforestilling.

Årets skiftende udstillinger

Ind i mørket

Udstillingen, der handler om Ballerups i alt fire biografer gennem tiden, blev forlænget.

Æg

Påske- og forårsudstilling om æglæggende dyr.

Landsby på kanten af Ballerup

Udstilling i Skomagerhuset samt udendørs bannerudstilling om Pederstrups historie.

Fund

Udstilling om arkæologi lavet af børnehavebørn i samarbejde med skoletjenesten.

Nisserne flytter ind

Juleudstilling med tilhørende julejagt "Gæt en julesang".

Lån til udstillinger

I forbindelse med udstillingen "Landsby på kanten af Ballerup", lånte vi tre Hedebo dragter af Ballerup Folkedanserforening. Et medlem fra foreningen var med til at sætte dragterne op, og udstillingen blev åbnet officielt af formanden for folkedanserne.

Derudover lånte vi to håndmalede skjold af Ballerup og Omegns Fugleskydningsklub. De blev en del af to udstillinger: "Landsby på kanten af Ballerup" og "Ind i mørket".

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Gennem året har vi samarbejdet med både foreninger, kulturinstitutioner og andre samarbejdspartnere om at skabe spændende arrangementer og aktiviteter. De mange samarbejder bidrager til at bringe vores formidling ud til forskellige målgrupper – fra børnehavebørn til sårbare ældre.

Børn i fokus sammen med Skoletjenesten Pederstrup

Ballerup Museum samarbejder med Skoletjenesten Pederstrup på forskellig vis. Først og fremmest danner museets udstillinger, bygninger og haver ramme om en del af skoletjenestens aktiviteter.

Derudover samarbejder vi om arrangementer 1-2 gange om året og hjælper hinanden løbende. Samarbejdet er formaliseret i en skriftlig aftale. I 2022 har vi blandt andet samarbejdet om Hede- og Magleparkens Sundhedsdag, der blev afviklet i Pederstrup i oktober. Her var børn fra Hedegårdsskolen til en aktiv dag med stafetløb, mostpresning, mad på bål og meget mere. I dagen deltog også Hedegaven, sundheds- og tandplejen m.fl.

I november samarbejdede vi med skoletjenesten omkring tilblivelsen af en udstilling lavet af børnehavebørn. Børn fra Børnehuset Bispevangen i Ballerup og Fregatten i Østerhøj lavede udstillingen "Fund" i oldtidsudstillingen. Udstillingen blev til som en del af skoletjenestens forløb "Hvor kommer jeg fra?"

Børnene havde været ude i deres lokalområde med metaldetektor og graveskeer. Efterfølgende blev genstandene registreret og rensset. Til sidst skulle fundene vises frem i en udstilling, og der blev tegnet tegninger og skrevet tekster om sten, en grøn snor, en klemme osv. Til sidst holdt vi to festlige receptioner med sang, saft og popcorn.

Ud i det blå

Sammen med Ballerup Bibliotekerne har vi afholdt to af de meget populære LitteraGåture. På ture i lokalområdet fortæller vi om litteratur og historie ud fra et overordnet tema. Forårets LitteraGåtur handlede om fælleskaber og foregik i Måløv, mens efterårsturen "Langs åen" fulgte grænsen mellem Skovlunde og Ejby.

Projekt Pixi

Under arbejdstitlen Projekt Pixi har vi sammen med Omsorg og Bolig i Ballerup Kommune arbejdet på at udgive 5 lokalhistoriske erindringsbøger med forskellige temaer. Aktivitetspædagog Janne Thimm Tullberg fra Kirstinehaven fik idéen til bøgerne, og henvendte sig til os. Bøgerne er tiltænkt ældre borgere, der lider af demenssygdomme, men vi håber, at mange andre også vil kunne have glæde af de små lokalhistoriske erindringsbøger. Det bærende element i bøgerne bliver fotografier fra perioden 1960-95. Bøgerne udkommer i foråret 2023.

Erindringsbesøg

Fra februar og gennem foråret har vi været på en række erindringsbesøg på plejehjemmene Kirstinehaven og Lundehaven. Til hvert besøg medbragte vi erindringskasser, der indeholder genstande fra 1940erne til 80erne. Ud fra indholdet i kasserne talte vi med beboerne om livet og hverdagen før i tiden. Senere på året kom små hold fra plejehjemmene Lundehaven og Rosenhaven i Skovlunde på særlige tilrettelagte museumsbesøg for ældre.

Far for livet

På to lørdage i foråret holdt vi far-børn arrangementer i samarbejde med projektet "Far for livet", der arbejder på at styrke fædre og børns relation. Den ene lørdag kunne fædre og børn i alderen 6-8 år prøve kræfter med fægtning, skydning med bue og pil og at skrive med fjer og blæk. Stuntkvinden Tina Robinson lærte børn og voksne at fægte og undvige fjendens sværd.

Den anden lørdag var børn og fædre til "Fars store legedag", hvor en legeinstruktør fra "Gerlev Center for leg og bevægelse" guidede børn og voksne gennem historiske lege, som børn og voksne legede sammen på landet før i tiden. Bagefter blev der lavet kludedukker og filtet bolde.

Teatergruppen KLIMA

Sommerens store arrangement "Familie dag på Skatteøen" løb af stablen søndag den 28. august, og var et samarbejde med teatergruppen

KLIMA. KLIMA opførte Sebastians musical klassiker Skatteøen i Baltoppen Live i september-oktober. Sammen med teatergruppen gjorde museet Skatteøen levende til en markedsdag for hele familien. Rigtig mange børnefamilier deltog i dagen, hvor teatergruppen gav smagsprøver på forestillingen.

I december opførte KLIMA juleforestillingen Klodsnissen på museet.

Historiske kilder, escaperoom og fredagsbar

Vi samarbejder løbende med omkringliggende gymnasier. I 2022 besøgte vi Egedal Gymnasium, hvor en klasse, der havde brugt Ballerup Museum som case i undervisningen, fremlagde deres projekter for os.

Eleverne gav deres bud på, hvordan vi kan gøre Ballerup Museum vedkommende for unge. Der kom forslag som fredagsbar med historiske oplæg, escape room og hjælp til eksamen i historiske kilder.

Hos asylmor

I 2021 skabte vi i samarbejde med Kulturtjenestens aktiviteter, som inviterer børn i daginstitutionsalderen med på museum på deres præmisser under titlen "Museum for de mindste". Der er fokus på leg, deltagelse og genkendelighed i aktiviteterne, der blandt andet spejler børns liv i tidligere tider.

I 2022 har der været afviklet et forløb til dagtilbud, som museet tidligere har skabt med støtte fra Kulturtjenesten. Det var forløbet Asylmor, hvor børnene var på børneasyl hos asylmor omkring år 1900. Vi arbejder fortsat på nye initiativer til dagtilbuddene, som introducerer de yngste borgere til det levede liv før i tiden. Museum for de mindste fortsætter i 2023.

Verdensmålsfestival i Ballerup

Museet deltog til verdensmålsfestivalen på Banegårdspladsen i september. Her kunne man møde museets husmødre, der gav klimavenlige råd fra fortiden og bød på smagsprøver med ingredienser høstet i naturen.

PROJEKTER

Telefonboks flyttet til museet

Med initiativ fra Ejendomme i Ballerup Kommune fik vi i november en telefonboks flyttet til museet, der gennem mange år har ligget i kælderen på Baltorpskolen, tidligere Grantofteskolen. På Grantofteskolen stod tidligere en telefonboks på hvert lærerværelse i skolens tre afdelinger. I telefonboksen kunne lærerne uforstyrret føre private samtaler på en mønttelefon, hvor betalingen var frakoblet.

Telefonboksen er en af de grønne bokse, der blev opsat fra 1934. Den grønne telefonboks blev designet af KTAS's arkitekt Jens Ingwersen i samarbejde med arkitekten Fritz Koch, der havde tegnet Danmarks første telefonkiosk fra 1896. Officielt blev telefonboksen kaldt for samtaleskabet.

Telefonboksen, der nu står ved Skomagerhuset, er pt. lukket af. I sommers var vi så heldige, at få et sponsorat på 20.000 kr. fra Sydbank Fonden til at finansiere fortællinger fra livet i forstaden fra 1950erne-70erne, der skal kunne høres på en telefon i boksen. Vi glæder os til at realisere denne del af projektet 2023.

Lindbjerggård

Udstillingslokalerne på Lindbjerggård har i 3 ½ år været lukket pga. problemer med fugt.

I 2022 blev affugtningen afsluttet og i slutningen af året gik istandsættelsen af udstillingslokalerne på Lindbjerggård i gang.

Malerne rykkede ind i december, og der er blevet dampet tapet og malet vægge og træværk i historiske farver. Arbejdet med den nye udstilling fortsætter i 2023.

VORES SAMLING

Et andet væsentligt og kontinuerligt arbejdsområde er museumssamlingen. Arbejdet med samlingen består af indsamling, registrering, magasinering og bevaring.

Indsamling

I 2022 er der kommet nye genstande til vores samling. Vi foretager enkelte aktive indsamlinger i løbet af året og får dertil løbende henvendelser fra privatpersoner om foræring til museet. Nye genstande der indlemmes i samlingen, skal have relation til Ballerups historie eller særsamlingerne.

I løbet af året har vi fx fået en række malerier af lokalhistorisk interesse foræret. Derudover har museet arvet to historiske dukkehuse lavet af Tove Palm, der døde i sommeren 2022. Begge dukkehuse har været udstillet på museet før, men nu er de flyttet permanent ind hos os og vil komme til at indgå i samlingen.

Registrering

Registreringsgruppen består af en lille gruppe frivillige. I 2022 har vi arbejdet på, hvordan vi bedst fordeler registrerings- og magasineringsopgaver i gruppen, da museets mangeårige ansvarlige pga. alder har trukket sig fra det overordnede ansvar.

Bevaring

Museet har en fast kvote hos Bevaringscenter Sjælland, der kan bruges til istandsættelse og bevarelse af genstandene.

HAVERNE

De to museumshaver bruges i sommerhalvåret til formidling, og gennem hele året er haverne til glæde for brugerne af området. Haverne bliver med stor omhu og arbejdsglæde passet af haveholdet, der er en af de frivillige arbejdsgrupper.

En del af haveholdet brugte sommeren på at lave nyt hegn omkring Lindbjerggårds have.

BESØGSTAL 2022

Rigtig mange har besøgt museet i 2022, og besøgstallet er igen på samme niveau som før corona. Vi har haft mange arrangementer med høje besøgstal.

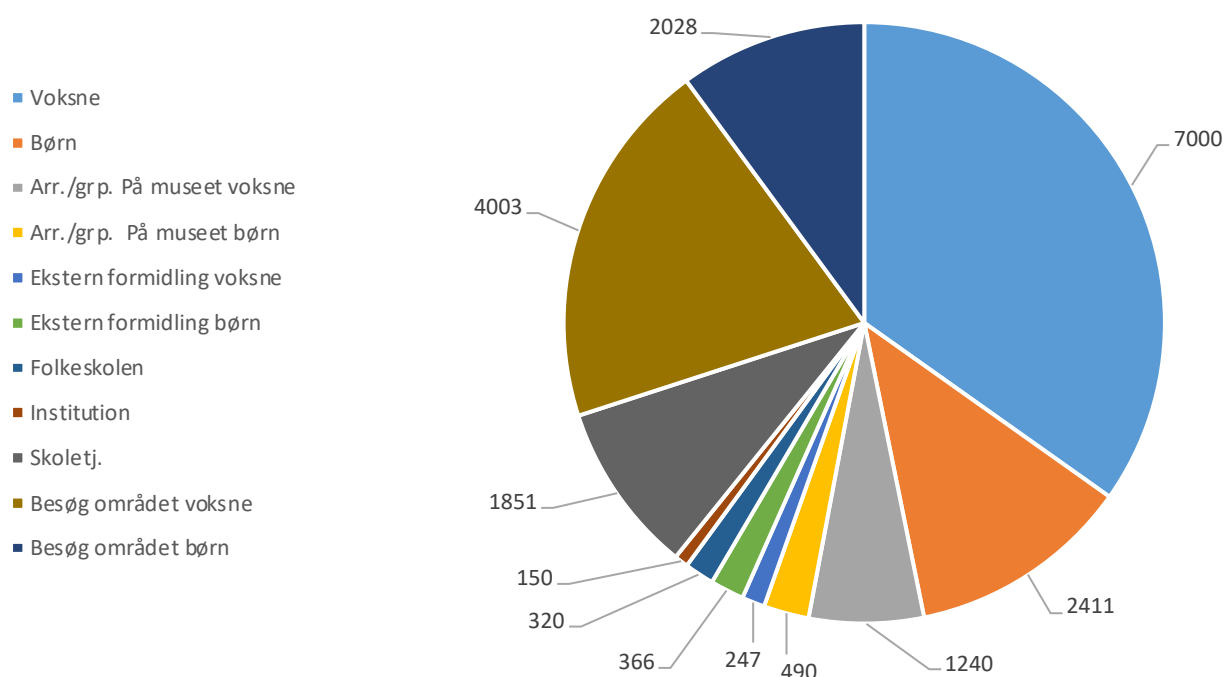
Samlet antal besøgende

Årets samlede besøgstal er 20.106 besøgende. Til sammenligning var besøgstallet i 2021 var på 15.261 besøgende.

Besøgstallet fordeler sig på følgende grupper:

1. Almindelige besøgende, der på egen hånd har besøgt udstillingerne fordelt på henholdsvis voksne og børn.
2. Besøgende der har deltaget i arrangementer fx høstmarked, foredrag og udstillingsåbninger.
3. Skoler og børneinstitutioner, der har besøgt museet på egen hånd.
4. Skoletjenestebesøg med undervisning (inkl. lærere). I dette tal indgår de klasser, der har været til et historisk undervisningstilbud hos Skoletjenesten Pederstrup med udgangspunkt i museet.
5. Besøgende der har brugt museets udendørsfaciliteter til længere ophold i åbningstiden fx leg med legekassen og quizzerne via appen Woop.
6. Ekstern formidling – formidlingsaktiviteter uden for museet fx byvandring.

Vi har fortsat en del af de udendørs aktiviteter, vi startede under coronanedlukningerne fx quizzerne i appen Woop. Disse aktiviteter har vi ikke mulighed for at aflæse brugen af, men vi kan se, at en del benytter tilbuddene - også uden for åbningstiden.

OM MUSEET

Økonomi

Museet er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse og selvstændigt regnskab. Ballerup Kommune giver et årligt driftstilskud til museet, hvilket finansierer driften.

I Ballerup Kommunes budget blev der i 2021 afsat 150.000 kr. til "museumsaktiviteter". Beløbet blev øremærket til løn, som erstatning for to seniorjobbere, der er holdt op i 2021. Den nye ansættelse/omstrukturering blev udskudt i et halvt år pga. ansættelsesstop i Ballerup Kommune.

Museet har forskellige tilbud, hvorigennem der opnås en vis indtjening fx kan rundvisninger i udstillingerne og byvandring i Pederstrup bookes mod betaling. I 2022 har museet tjent 25.000 kr. på dette.

Hvad skulle det være?

Hovedindgangen på Pederstrupgård og købmandsbutikken i Lynsmedens Hus fungerer som museumsbutikker. I købmandsbutikken sælges varer som gammeldags slik, legetøj og køkkenrej. I indgangen sælges primært bøger og hæfter med relevans for udstillingerne og lokalhistorien. Der bliver købt specialvarer ind til de forskellige arrangementer og højtider.

I 2022 var omsætningen i butikkerne på 54.700 kr., hvilket er en stigning i forhold til 2021, hvor omsætningen var på 41.000 kr. Omsætningen er dog ikke på samme niveau, som før corona. I 2019 havde butikkerne en omsætning på 81.000 kr.

Frivillige

Den store frivilligruppe på ca. 55 personer bidrager med arbejdskraft på alle arbejdsområder, og danner netværk omkring museet. Gennem det frivillige arbejde giver museet de frivillige, der fortrinsvis er pensionister fra lokalområdet, mulighed for et aktivt seniorliv i et arbejdende fællesskab. Vi har for første gang nogensinde oplevet vanskeligheder med at tiltrække nye frivillige, hvilket også betyder, at vores frivilligruppe i løbet af året er blevet en smule mindre.

De frivillige medarbejdere er organiseret i arbejdsgrupper. De museumsfrivillige tager sig af mange forskellige opgaver fx pasning af haverne, holder museet åbent for publikum, registrering af museumsgenstande og rundvisninger. Arbejdsopgaver og aktiviteter bliver koordineret i et samarbejde mellem de lønnede- og frivillige medarbejdere.

Året har også budt på flere fagrelaterede – og sociale arrangementer. I juni var museets frivillige- og lønnede medarbejdere på sommertur til De gamle huse i Maribo, som er et frilandsmuseum under Museum Lolland-Falster. Turen var dels en studietur, hvor vi blandt andet mødte frivillige fra frilandsmuseet og fik rundvisning. Dels var turen et socialarrangement, der blev sluttet af med bryggeribesøg på Krenkerup Gods.

Bestyrelsen

Museets bestyrelse er valgt for en 4-årig periode, der følger den kommunale valgperiode. I 2022 tiltrådte en ny bestyrelse, der har haft et travlt år med bestyrelsesseminar og ekstra møder.

Virksomhedsplan for perioden 2023-26 blev udarbejdet og godkendt af bestyrelsen. Virksomhedsplanen udstikker den overordnede ramme og er retningsgivende for museets arbejde for en 4-årig periode ad gangen. Den nye virksomhedsplan fokuserer på nærvær, fællesskab, fordybelse og bæredygtighed. Virksomhedsplanen kan læses på www.ballerupmuseum.dk.

